

Marokko winterreis Toubkal

De wilde en majestueuze toppen van de Hoge Atlas liegen er niet om. Jebel Toubkal, het ‘dak van de hele Maghreb’ bereikt een hoogte van 4167 meter. Voordat we deze top beklimmen, gaan we eerst naar twee andere toppen ter acclimatisatie. In de winter ligt er boven de 3000 meter sneeuw. Je gaat 's morgens vroeg met stijgijsers onder je schoenen over de bevroren sneeuw. De bagage wordt vervoerd op muil dieren en hogerop zijn er dragers. We overnachten in Berberhuizen en berghutten.

- wintertocht naar top Toubkal
- pittige en uitdagende trektocht
- verblijf in gîtes en berghutten
- bagagevervoer muil dieren/dragers

Toubkal in de winter

Tijdens deze 8-daagse winterreis met een maximum aan wandeldagen maken we een pittige trektocht door het massief van de Toubkal. We beginnen de tocht in het bijzondere en hooggelegen ski-dorpje Oukaïmeden, waar zomers de herders met hun kuddes komen en in de winter de rijkere Marokkanen voor ski en sneeuw vertier. We lopen naar het Berberdorp Tacheddirt waar we twee nachten in een Berberhuis verblijven. Van hieruit beklimmen we een tweetal toppen. Vervolgens lopen we naar de Toubkal hut voor de beklimming van de hoogste top van de Hoge Atlas. We dalen af naar Imlil, waar de minibus op ons wacht om ons terug te brengen naar de bruisende en exotische sfeer van de oude koningsstad Marrakech. De bagage wordt vervoerd op muil dieren en hogerop gedragen door dragers, er wordt voor ons gekookt. We overnachten in Berberhuizen en berghutten.

Deze tocht moet je niet onderschatten. Veelal leidt de route niet over paden maar “crosscountry”, de hellingen zijn steil en zeker in de wintermaanden wanneer er veel sneeuw en ijs ligt, zul je een groot deel van deze tocht op stijgijsers lopen en klimmen, zelfs soms aan touw.

Het gaat hier om een avontuurlijke reis. Er zijn diverse factoren die onderweg onze reisplannen kunnen beïnvloeden, hoe goed de reis ook is voorbereid. Onderstaande reisbeschrijving geeft de hoofdlijnen van de reis weer. De reisleiding kan genoodzaakt zijn om tijdens de reis verschuivingen in het geplande programma aan te brengen.

dag 1 Amsterdam naar Marrakech (450 meter)

Per vliegtuig komen we aan in de oude koningsstad Marrakech. Afhankelijk van het vluchtschema maken we nog die avond kennis met het spektakel op het grote plein Djemaa-el-Fna en genieten van onze eerste tajine of couscous. We verblijven in een leuk Riad hotel in de oude medina van Marrakech; niet ver van het beroemde plein.

dag 2 Marrakech - Oukaïmeden, minibus 1½ uur – Tacheddirt (2400 meter), ca. 5 uur lopen

Vanuit Marrakech rijden we naar het beginpunt van onze trek: het bijzondere en hooggelegen ski-dorpje Oukaïmeden waar zomers de herders met hun kuddes komen en in de winter de rijkere Marokkanen voor ski en sneeuw vertier. Als de sneeuwomstandigheden het toestaan gaan we eerst omhoog naar de top van Jebel Oukaïmeden op 3260 meter met een mooi uitzicht op alle toppen van het Toubkal massief. Daarna gaan we over de pas Tizi-n-Eddi (2960 meter) met mooi uitzicht over de vallei van Imenane met kleine en afgelegen Berberdorpjes. Over een klein geitenpaadje met soms lastige stukjes lopen we hoog in de vallei geleidelijk afdalend naar het Berberdorp Tacheddirt op 2400 meter. Hier verblijven we 2 nachten in een eenvoudig Berberguesthouse met mooi uitzicht en als het mee zit prachtige zonsondergangen.

dag 3 Beklimming Tizi Tacheddirt (3260 meter) of Bou Iguenounane (3877 meter), 2,5 tot 4,5 uur stijgen, 2 tot 3,5 uur dalen

Vandaag gaan we omhoog voor een mooi uitzicht over het oostelijke Toubkal massief en de geïsoleerde en afgelegen vallei van Tifournate. Afhankelijk van de sneeuwomstandigheden lopen we de lange weg omhoog naar de top van de Bou Iguenouane. Of we blijven ietsje dichterbij huis en beklimmen de Tizi Tacheddirt. Vanaf beide toppen is er een fantastisch uitzicht.

dag 4 beklimming en afdaling Tizi Likemt (3555 meter) en lopen naar Imlil / Aremd (1900 meter), 8 uur lopen waarvan 4 uur stijgen en 2,5 uur afdalen en 1,5 uur wandelen

Een andere mooie hoge pas staat vandaag op het programma. We gaan omhoog naar de pas Tizi Likemt. Via een mooie couloir door de sneeuw. Geliefd bij tourskiërs. Het is een lange, steile zig-zag klim die wederom beloond wordt met een mooi uitzicht. Na de afdaling genieten we eerst van een lekkere lunch. Om daarna via een eenvoudig pad over te steken naar de vallei van Mizane waar we gaan slapen in het laatste dorp op weg naar de Toubkal in een fraai gelegen Berberguesthouse.

dag 5 vanaf Imlil/Aremd (1900 meter) omhoog naar de Toubkal hut (3200 meter), ca. 5½ uur stijgen

Vandaag gaat het alleen maar omhoog. Vanaf de sneeuwgrens nemen dragers de bagage over van de muil dieren die vanaf hier niet verder met ons mee gaan vanwege de sneeuw. Na aankomst in de hut is het verstandig nog even wat hoger te gaan zodat je lichaam verder kan wennen aan de hoogte.

dag 6 beklimming Toubkal (4167 meter), 6½ uur lopen waarvan 4½ uur stijgen en 2 uur dalen

De allerhoogste top van heel Noord-Afrika staat vandaag op ons programma. Langs de 'Irhzer-n-Ikhibi' Sud gaan we omhoog. Eerst klimmen we naar de west-top die ons uitzicht biedt over de vallei van Tifnout, de Jebel Siroua en de Anti-Atlas. Via de Tizi-n-Toubkal klimmen we door naar het allerhoogste punt, opvallend gemarkeerd door een grote ijzeren driepoot, door de Fransen al in 1931 als baken op de top gezet. We kijken uit over de valleien rond Imlil en de Ououraine. Als de sneeuw omstandigheden het toelaten dalen we via de noord route (Ikhibi Nord) voorzichtig af naar de refuge. Deze avond is een bijzondere avond; met enige weemoed nemen we alvast afscheid van onze ploeg van muilberijders, gids en kok.

dag 7 beklimming Timesguida (4088 meter) en Ras-n-Ouanoukrim (4083 meter), afdaling naar Imlil (1740 meter), 7½ uur lopen waarvan 3½ uur stijgen en 4 uur dalen. Transfer naar Marrakech (minibus, 1,5 uur)

Vandaag wordt wederom een lange dag. We beklimmen vandaag de Ras-n-Ouanoukrim (4083 meter) en Timesguida (4088 meter). De klim naar de Ouanoukrim is vlak onder de top iets technischer klauteren door een mooie rotsband en zeker de moeite waard. De klim naar de 2e top van vandaag is eenvoudiger maar kan met harde wind nog pittig zijn, en is ongeveer 40 minuten van de eerste top verwijderd. Daarna wacht ons een lange afdaling, eerst terug naar de hut voor de lunch en dan direct door helemaal afdalen naar het dorp Imlil. Onderweg passeren we een zogenaamde marabout; het heiligengraf van Sidi Chamarouch. Marokkaanse pelgrims zoeken hier hun heil met geestelijke kwalen of bij onvruchtbaarheid. Na een laatste muntthee en misschien nog wat souvenirs uit de bergen in het levendige Imlil stappen we in het busje om geleidelijk afscheid te nemen van de kleurrijke en imposante bergen. Maar eerst nemen we definitief afscheid van onze begeleiders. In Marrakech wacht de altijd bruisende drukte op het plein Djemaa-el-Fna. Nog éénmaal lopen we door de kronkelende steegjes van de souks. We overnachten weer in ons hotel vlakbij het plein.

dag 8 Marrakech

Vroeg in de ochtend vertrekt de vlucht vanaf Marrakech weer richting Amsterdam.

Bij de prijs inbegrepen

- * luchthaventransfers
- * vervoer per minibus naar/van de trektocht
- * Nederlandse reisbegeleiding
- * alle overnachtingen in steden op basis van logies in tweepersoonskamers, in een eenvoudig hotel
- op trek:
- * alle maaltijden (3x per dag)
- * bagagevervoer (o.a. voor persoonlijke bagage tot 12 kg p.p.)
- * Engelssprekende Marokkaanse gids
- * kok
- * muilddierdrijvers / dragers
- * gebruik van keukengerei (ook bestek, bord etc.)
- * overnachtingen op trek in berghut of berberhuis
- * medicijn / EHBO-kit
- * stijgijsers, indien nodig worden deze door ons geleverd. Verkrijgbaar van maat 37 t/m 45
- * reserveringskosten
- * bijdrage Reisgarantieregeling VZR Garant

Niet bij de prijs inbegrepen

- * retourvlucht Amsterdam-Marrakech (deze vlucht kan wel bij ons geboekt worden)
- * vaccinaties
- * reisverzekering (met bergsport/bijzondere sporten dekking) / annuleringsverzekering
- * maaltijden wanneer we niet op trek zijn
- * flessen mineraal water tijdens trektocht
- * fooien lokale staf
- * persoonlijke uitgaven (frisdrank, alcoholica, souvenirs)
- * vervoer naar en van Schiphol
- * excursies wanneer niet vermeld in de brochures of aangegeven als facultatief
- * wijzigingskosten € 35,--

Groepsgrootte

Minimaal 5 reizigers

Maximaal 12 reizigers

De reis kan ook vanaf 4 reizigers gegarandeerd worden.

Er geldt dan een toeslag van € 75,-- p.p.

Tijd

In de zomer is het in Marokko 1 uur vroeger dan in Nederland, in de winter is er geen tijdsverschil.

Elektriciteit en mobiele telefoon

In de grotere steden is dat vaak 220 volt, maar op het platteland kan het wisselen van 110 of 220 volt. Er kan eventueel mobiel gebeld worden vanuit de steden. Tijdens de trek is er beperkte bereikbaarheid.

Geld en fooien

1 € is ruim 11 DH (Marokkaanse dirham). Bij aankomst op het vliegveld in Marrakech is er de mogelijkheid om te pinnen. Ook in het centrum van Marrakech is er gelegenheid tot pinnen. Aanbevolen bedrag om bij aankomst te pinnen/wisselen is ± € 100,-- (exclusief souvenirs & alcoholica). De richtlijn voor de fooien is ± € 35,-- (is inbegrepen bij ± € 100,--).

Reis je buiten Europa, stel dan je bankpas in voor gebruik buiten Europa. Informeer bij je bank hoe je dit kunt instellen.

Voor de actuele wisselkoers [klik hier](#). (Oanda.com)

Visum en paspoort

Voor Marokko is geen visum nodig. Het paspoort moet tenminste 3 maanden geldig zijn tot na verblijf in Marokko.

Vaccinaties

Voor officiële adviezen kun je terecht bij de GGD of bij je huisarts. Er zijn geen vaccinaties verplicht. Aanbevolen worden: DTP, buiktyfus, Havrix (tegen geelzucht = Hepatitis A).

Lijst van persoonlijke medicijnen

- Sterilon/betadine-iodium: wondontsmetting
- Leukoplast/ second skin: blaarpreventie
- Hansaplast: bij wondjes
- Paracetamol: pijnstiller
- Zonnebrandolie/-crème: min. factor 20
- Lippenbescherming: zinkzalf, lipbalsem mét zonnefactor
- Rekverband, knieband: bij knieproblemen
- Arnica of SRL-gelei: bij kneuzingen, spierpijn
- ORS: ter voorkoming van uitdroging bij diarree
- Strepsils: bij schrale keel
- Reddingsdeken: in geval van nood

Uitrusting

Schoeisel

Wij raden stijgijzervaste bergwandelschoenen aan met een stevige profielzool. Het is belangrijk dat je schoenen erg goed zitten, omdat je er elke dag uren op moet lopen.

Enkele tips:

- * wanneer je nieuwe schoenen moet kopen, verdient het aanbeveling om tot 1,5 maat groter te kopen dan je werkelijke maat (pas ze met een paar extra sokken).
- * je voeten hebben namelijk de neiging om op te zetten, als je wat langer op een dag loopt. Daar komt nog bij dat je bergaf niet met je tenen in de knel komt.
- * als je nieuwe schoenen moet kopen, loop ze dan goed in.
- * op sommige tochten moet je door kleine beekjes waden, over modderige paden en soms door sneeuw lopen, dus een redelijke mate van waterdichtheid is handig.
- * een goede profielzool geeft je beter grip op de wat steilere paden.
- * bij zwaardere trekkings (5 stippen of meer) is een zwaardere uitvoering aan te bevelen.

(Dag)rugzak

Je kunt bagage afgeven tot 12 kg. Je bagage kun je in een plunjezak of grote rugzak of tas doen. Voor de spullen die je tijdens het lopen nodig hebt volstaat een dagrugzak. We adviseren een dagrugzak met een inhoud van ± 35 liter (of meer).

Slaapzak

Voor alle tochten is een goede slaapzak tot - 5 of - 10° C (dons of kunststof zoals bijvoorbeeld hollofil) onontbeerlijk.

Paklijst

- ~ berg(wandel)schoenen (stijgijzer vriendelijk)
- ~ teva's of andere sandalen of lichte gymmen voor 's avonds; ook geschikt voor evt. het doorwaden van rivieren/beekjes
- ~ slaapzak (min. temp -10°C)
- ~ oordoppen*
- ~ lakenzak*
- ~ nood bivakzak (verplicht, [klik hier voor voorbeeld](#))
- ~ warm, winddicht jack
- ~ regenpak
- ~ lange broek
- ~ enkele T-shirts en overhemden met lange mouwen
- ~ ondergoed
- ~ warme trui
- ~ handschoenen/wanten
- ~ sokken, afgestemd op je bergschoenen
- ~ maillot, legging of pyjamabroek
- ~ gamaschen
- ~ dunne handdoek (snel droog), een washand, en voor vrouwen een omslagdoek
- ~ toiletartikelen
- ~ veldfles (inhoud minimaal 2 liter)
- ~ zakmes
- ~ zaklamp (nb gebruikte batterijen mee terug naar NL voor chemisch afval!!)
- ~ wandelstokken
- ~ wasmiddel (biologisch afbreekbaar)
- ~ toiletpapier + aansteker (verbranden)
- ~ maandverband/tampons
- ~ zeep en/of desinfectiegel voor je handen
- ~ medicijnen (zie afzonderlijk lijstje)
- ~ iets voor op je hoofd tegen zon, stof en kou; zonnehoed/pet/sjaaltje en muts
- ~ zonnebril
- ~ plastic (vuilnis)zakken, o.a. om inhoud rugzak in te verpakken/droog te houden
- ~ hangslotje om plunjezak af te sluiten
- ~ dagrugzakje

moneybelt of halstasje met:

- ~ paspoort
- ~ inentingsboekje
- ~ ticket
- ~ geld, pinpas en eventueel traveller cheques
- ~ verzekeringsbewijs + alarmnummers

* altijd handig

Maak van alle belangrijke papieren, zoals paspoort, tickets, noodnummers en bijvoorbeeld creditcards scans/kopieën en bewaar deze in je privé mailbox.

Bagage

Tijdens de wandeltocht wordt de persoonlijke bagage op muildieren vervoerd of gedragen door dragers. Om alles goed verpakt mee te nemen, kun je bijvoorbeeld een plunjebaal gebruiken. Handig is ook een klein hangslotje, om de plunjebaal af te sluiten. Tijdens de trek mag 12 kg p.p. aan persoonlijke bagage worden afgegeven. Spullen die niet nodig zijn tijdens de trek kunnen eventueel achtergelaten worden in het hotel in Marrakech.

Verzekeringen

Het afsluiten van een adequate reisverzekering stellen wij verplicht. Je hebt voor deze reis bergsport of bijzondere sporten dekking nodig. Een annuleringsverzekering raden wij sterk aan. Beide verzekeringen kun je [via ons regelen](#) of via je eigen verzekeringsmaatschappij. Indien de reisverzekering wordt afgesloten via derden dan ontvangen we graag voor vertrek de volgende gegevens, bij welke verzekeringsmaatschappij je verzekerd bent, je polisnummer en het alarmnummer. Mocht zich tijdens de reis een probleem voordoen dan kunnen de reisleiding en Nunatak snel handelen.

Verblijf

In Marrakech verblijven we in eenvoudige hotels. De kamers hebben eigen douche en toilet. Tijdens de trek slapen we in hutten en berberhuizen.

Maaltijden

In Marrakech is het ontbijt inclusief. De overige maaltijden in de steden zijn voor eigen rekening. Tijdens de trek zijn alle maaltijden inclusief. Tijdens de rijdagen zijn de maaltijden inclusief.

Gemiddeld 6 uur lopen per dag, hoogteverschillen tot meer dan 1000 meter op een dag, meerdere zware dagen achter elkaar, hoogste punt 4167 meter.

Veelal leidt de route niet over paden maar “crosscountry”, de hellingen zijn steil en zeker in de wintermaanden wanneer er veel sneeuw en ijs ligt, zul je een groot deel van deze tocht op stijgijsers lopen en klimmen, zelfs soms aan touw.

Je loopt, afhankelijk van de sneeuwcondities en weersomstandigheden, meerdere dagen op stijgijsers.